

Vergaderjaar 1984–1985

17 725

Invoeringswet Boeken 3, 5 en 6 nieuw B.W. (zesde gedeelte), bevattende aanpassing van de Boeken 1 en 2 van het Burgerlijk Wetboek

Nr. 10

GEWIJZIGD VOORSTEL VAN WET

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben dat het wenselijk is met het oog op de invoering van de Boeken 3–6 van het nieuwe Burgerlijk Wetboek de Boeken 1 en 2 van dat Wetboek te wijzigen;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

ARTIKEL I

Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek wordt als volgt gewijzigd:

In **artikel 9** lid 2, tweede zin worden de woorden «dan is artikel 429c van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering van toepassing» vervangen door: dan wordt de bevoegdheid van de rechter vastgesteld naar de regels van artikel 429c van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering.

In **artikel 10** lid 2 wordt het woord «zij» vervangen door «hij» en driemaal het woord «haar» door: zijn.

In **artikel 83** derde lid wordt het woord «rechtbank» vervangen door: kantonrechter.

Artikel 87 vervalt.

Artikel 88 wordt gelezen:

Artikel 88. 1. Een echtgenoot behoeft de toestemming van de andere echtgenoot voor de volgende rechtshandelingen:

a. overeenkomsten strekkende tot vervreemding, bezwaring of ingebruikgeving en rechtshandelingen strekkende tot beëindiging van het gebruik van een door de echtgenoten tezamen of door de andere echtgenoot alleen bewoonde woning of van zaken die bij een zodanige woning of tot de inboedel daarvan behoren;

b. giften, met uitzondering van de gebruikelijke, van de niet bovenmatige en van die waarvoor tijdens zijn leven niets aan zijn vermogen wordt onttrokken;

c. overeenkomsten die ertoe strekken dat hij, anders dan in de normale uitoefening van zijn beroep of bedrijf, zich als borg of hoofdelijk medeschuldenaar verbindt, zich voor een derde sterk maakt, of zich tot zekerheidstelling voor een schuld van de derde verbindt;

d. overeenkomsten van koop op afbetaling, behalve van zaken welke kennelijk uitsluitend of hoofdzakelijk ten behoeve van de normale uitoefening van zijn beroep of bedrijf strekken.

2. De echtgenoot behoeft de toestemming niet, indien hij tot het verrichten der rechtshandeling is verplicht op grond van de wet of op grond van een voorafgaande rechtshandeling waarvoor die toestemming is verleend of niet was vereist.

3. De toestemming moet schriftelijk worden verleend, indien de wet voor het verrichten van de rechtshandeling een vorm voorschrijft.

4. Toestemming voor een rechtshandeling als bedoeld in lid 1 onder c, is niet vereist, indien zij wordt verricht door een bestuurder van een naamloze vennootschap of van een besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid, die daarvan alleen of met zijn medebestuurders de meerderheid der aandelen houdt en mits zij geschiedt ten behoeve van de normale uitoefening van het bedrijf van die vennootschap.

5. Indien de andere echtgenoot door afwezigheid of een andere oorzaak in de onmogelijkheid verkeert zijn wil te verklaren of zijn toestemming niet verleent, kan de beslissing van de kantonrechter worden ingeroepen.

Artikel 89 wordt gelezen:

Artikel 89. 1. Een rechtshandeling die een echtgenoot in strijd met het vorige artikel heeft verricht, is vernietigbaar; slechts de andere echtgenoot kan de grond tot vernietiging inroepen.

2. Het vorige lid geldt niet voor een andere handeling dan een gift, indien de wederpartij te goeder trouw was.

3. Het einde van het huwelijk en scheiding van tafel en bed hebben geen invloed op de bevoegdheid tot het inroepen van de grond tot vernietiging van een rechtshandeling van een echtgenoot, die voordien was ontstaan. Indien de andere echtgenoot dientengevolge schuldenaar uit die rechtshandeling wordt geldt artikel 3.2.15 lid 3 voor hem slechts, zolang de termijn van artikel 3.2.17 lid 1 niet is verstreken.

4. De verklaring of rechtsvordering tot vernietiging behoeft in afwijking van de artikelen 3.2.14 lid 1 en 3.2.15 lid 2 niet mede te worden gericht tot de echtgenoot die de handeling heeft verricht.

5. De echtgenoot die de grond tot vernietiging heeft ingeroepen, kan tevens alle uit de nietigheid voortvloeiende rechtsvorderingen instellen.

De **artikelen 90–92** worden gelezen:

Artikel 90 1. Een echtgenoot is bevoegd tot het bestuur van zijn eigen goederen en, volgens de regels van artikel 97, tot het bestuur van goederen van een gemeenschap.

2. Het bestuur van een echtgenoot over een goed omvat de uitoefening, met uitsluiting van de andere echtgenoot, van de daaraan verbonden bevoegdheden, daaronder begrepen de bevoegdheid tot beschikking en de bevoegdheid om ten aanzien van dat goed feitelijke handelingen te verrichten en toe te laten, onverminderd de bevoegdheden tot genot en gebruik die de andere echtgenoot overeenkomstig de huwelijksverhouding toekomen.

3. Tussen de echtgenoot die het hem toekomend bestuur overlaat aan de andere echtgenoot, en deze laatste zijn de bepalingen omtrent lastgeving van overeenkomstige toepassing, met inachtneming van de aard van de huwelijksverhouding en de aard der goederen.

4. De echtgenoot die een goed bestuurt, kan als partij naast de andere echtgenoot toetreden tot een rechtshandeling die deze laatste met betrekking tot dat goed heeft verricht. De verklaring van toetreding wordt gericht tot hen die partij bij de rechtshandeling zijn; artikel 3.2.18b van Boek 3 is van overeenkomstige toepassing. Is voor het verrichten van de rechtshandeling een bepaalde vorm voorgeschreven, dan geldt voor de toetreding hetzelfde vereiste. De echtgenoot kan toetreding tot toekomstige en reeds opeisbare rechten en verplichtingen uitsluiten; hij wordt geacht zich slechts te hebben verbonden onder eerbiediging van tevoren aan derden verleende rechten.

Artikel 91 1. Indien een echtgenoot door afwezigheid of een andere oorzaak in de onmogelijkheid verkeert zijn goederen of de goederen der gemeenschap te besturen, of in ernstige mate tekortschiet in het bestuur van de goederen der gemeenschap, kan de rechtbank op verzoek van de andere echtgenoot aan deze het bestuur over die goederen of een deel daarvan met uitsluiting van de eerstgenoemde echtgenoot opdragen. De rechter kan bij de opdracht nadere regelen stellen omtrent het bestuur en de vertegenwoordiging in de zin van lid 4.

2. De artikelen 86 leden 2–4 en 90 lid 3 zijn van overeenkomstige toepassing.

3. De rechter gelast de oproeping van beide echtgenoten en, zo de in lid 1 eerstgenoemde echtgenoot een vertegenwoordiger heeft aangesteld, ook deze.

4. De echtgenoot aan wie het bestuur over goederen wordt opgedragen, is bevoegd tot vertegenwoordiging van de echtgenoot aan wie het wordt onttrokken, bij andere dan bestuurshandelingen met betrekking tot die goederen.

Artikel 92 1. Is aan een derde niet kenbaar wie van de echtgenoten bevoegd is tot het bestuur over een roerende zaak die geen registergoed is, of een recht aan toonder, dan mag hij de echtgenoot die de zaak of het papier aan toonder onder zich heeft, bevoegd achten.

2. De echtgenoot die ten gevolge van een rechtshandeling van de andere echtgenoot door een derde te goeder trouw in het bestuur van een goed is gestoord, verliest het recht tot beëindiging van de stoornis, indien hij zich tegen de stoornis niet heeft verzet binnen een redelijke termijn nadat zij te zijner kennis is gekomen. De bevoegdheid van de echtgenoot tot beëindiging van de stoornis vervalt eveneens indien de derde hem een redelijke termijn heeft gesteld ter uitoefening van die bevoegdheid en hij daarvan geen gebruik heeft gemaakt.

3. Aan een derde kan niet worden tegengeworpen dat een vordering tot vergoeding welke tijdens het huwelijk is ontstaan wegens vermogensverschuiwing tussen de echtgenoten onderling of tussen een der echtgenoten en een tussen hen bestaande gemeenschap, niet opeisbaar is.

De tweede zin van lid 1 van **artikel 96** vervalt.

In de eerste zin van lid 1 van **artikel 97** wordt de verwijzing naar artikel 90 vervangen door een naar artikel 91. De tweede zin van dat lid wordt vervangen door: Een goed dat moet worden geacht in de plaats te treden van een bepaald ander goed, komt onder het bestuur van de echtgenoot die het vervangen goed bestuurde. Een goed dat op naam van een der echtgenoten is gesteld, staat evenwel onder diens bestuur. Elk der echtgenoten is bevoegd tot stuiting van verjaring ten behoeve van de gemeenschap.

Artikel 98 wordt vervangen door:

Artikel 98. De echtgenoten verstrekken elkander desgevraagd inlichtingen over het gevoerde bestuur, alsmede over de stand der goederen en schulden van de gemeenschap.

Voor de tekst van **artikel 99** wordt het cijfer «1» geplaatst. Aan het artikel wordt een lid toegevoegd, luidend:

2. Tezamen met een vordering waarvan toewijzing ontbinding tot gevolg zal hebben kan reeds overeenkomstig titel 3.7 van Boek 3 een vordering worden ingesteld tot verdeling van de gemeenschap, tot gelasten van de wijze van verdeling en tot vaststelling van de verdeling, telkens voor het geval de gemeenschap wordt ontbonden.

Artikel 100 wordt gelezen:

Artikel 100. 1. De echtgenoten hebben een gelijk aandeel in de ontbonden gemeenschap, tenzij anders is bepaald bij huwelijkse voorwaarden of bij een overeenkomst die tussen de echtgenoten bij geschrift is gesloten met het oog op de aanstaande ontbinding der gemeenschap anders dan door de dood of ten gevolge van opheffing bij huwelijkse voorwaarden.

2. Zij die bij de ontbinding van de gemeenschap schuldeiser zijn, behouden het hun toekomende recht van verhaal op de goederen der gemeenschap, zolang deze niet verdeeld zijn.

Artikel 102 wordt als volgt gewijzigd:

- a. Het cijfer «1» voor het eerste lid vervalt.
- b. De punt aan het slot van de tweede zin van dit lid wordt vervangen door een puntkomma; daarachter wordt gevoegd: voor dat gedeelte der schuld is hij hoofdelijk met de andere echtgenoot verbonden.
- c. Lid 2 vervalt.

In **artikel 109** vervallen de woorden: zonder redelijke grond.

Artikel 124 wordt gelezen:

Artikel 124. 1. De gemeenschap van vruchten en inkomsten omvat, wat haar baten betreft, alle goederen die de echtgenoten tijdens het bestaan van de gemeenschap hebben verkregen anders dan door erfopvolging, making of gift, met uitzondering van hetgeen krachtens de volgende leden buiten de gemeenschap valt.

2. Een goed dat een echtgenoot anders dan om niet verkrijgt blijft buiten de gemeenschap, indien het voor meer dan de helft van zijn prijs ten laste van hem persoonlijk komt.

3. Buiten de gemeenschap valt hetgeen wordt geïnd op een vordering die buiten de gemeenschap valt, alsmede een vordering tot vergoeding die in de plaats van een eigen goed van een echtgenoot treedt, waaronder begrepen een vordering ter zake van waardevermindering van zulk een goed.

Aan **artikel 125** wordt een zin toegevoegd, luidende:

Een schuld die een echtgenoot met medeweten van de schuldeiser in verband met de verwerving van een eigen goed aangaat, valt niet in de gemeenschap.

Artikel 127 wordt als volgt gewijzigd:

- a. Het cijfer «1» vóór de tekst en lid 2 vervallen.
- b. De punt na de tekst wordt veranderd in een komma; de tekst wordt daarna aangevuld met de zinsnede: voor zover de aard der schulden niet tot een andere draagplicht leidt.

In het tweede lid van **artikel 132** worden de woorden «gemeenschappelijke eigendom van goederen» vervangen door: gemeenschappelijk recht op goederen.

Artikel 136 wordt als volgt gewijzigd:

- a. In lid 3 vervalt de zinsnede: en op dezelfde wijze als voor de verdeling van een nalatenschap is bepaald.

- b. De leden 4 en 5 worden vervangen door een lid, luidende:
  - 4. De artikelen 671–676 en 679 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering zijn zoveel mogelijk van overeenkomstige toepassing.
  - c. Lid 6 wordt vernummerd tot 5.

Lid 2 van **artikel 137** komt te luiden:

2. De artikelen 3.7.1.10, 3.7.1.12 en 3.7.3.1–4 van dit wetboek en de artikelen 677–680 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering zijn zoveel mogelijk van overeenkomstige toepassing.

In lid 3 van **artikel 140** wordt de zinsnede «door echtscheiding of door scheiding van tafel en bed wegens bepaalde oorzaak» vervangen door: dan wel door echtscheiding of door scheiding van tafel en bed op vordering van een der partijen.

In **artikel 143** onderdeel b vervallen tweemaal de woorden «memorie van», en worden de woorden «of schenking» vervangen door: , schenking of overgang.

Aan **artikel 225**, lid 5 worden twee zinnen toegevoegd, luidende:

Door de vernietiging ontstaat geen vordering tot teruggave van de kosten van verzorging en opvoeding noch tot teruggave van het krachtens vruchtgenot genotene. Ten gevolge van de vernietiging ontstaat voorts geen verplichting tot teruggave van genoten vermogensrechtelijke voordelen die uit de erkenning zijn voortgevloeid, voor zover degene die hen heeft genoten ten tijde van het instellen van de rechtsvordering daardoor niet was gebaat.

Artikel 276 wordt aangevuld met een lid, luidende:

3. Op het bewind krachtens het vorige lid is artikel 249 van toepassing, indien een der ouders als bewindvoerder is aangewezen, en anders afdeling 12 van titel 15 van dit boek; in het laatste geval geldt het aldaar omtrent de toeziende voogd bepaalde mede voor de ouder ten aanzien van de kinderen die onder zijn gezag staan. De bewindvoerder is bij uitsluiting bevoegd tot vernietiging van rechtshandelingen van minderjarige deelgenoten, strekkend tot beheer of beschikking met betrekking tot de onder bewind staande goederen.

In **artikel 302**, lid 1 vervalt de tussenzin: – mits op haar verzoek of na haar bereidverklaring –. De punt aan het slot van het lid wordt veranderd in een puntkomma; daarna wordt toegevoegd: hij doet dit slechts op verzoek van of na bereidverklaring door de rechtspersoon.

In **artikel 305** lid 1 wordt «haar» vervangen door: hem.

In **artikel 306** lid 1 wordt het woord «haar» vervangen door: hem.

In **artikel 328** lid 2, tweede zin, wordt tweemaal het woord «zij» vervangen door: «hij» en het woord «haar», waar dat het eerst voorkomt, door «Zijn», en waar het voor de tweede maal voorkomt, door «hem».

In **artikel 341**, lid 2 vervalt de zinsnede: loopt er geen verjaring tegen hem en.

Artikel 345 wordt als volgt gewijzigd:

In lid 1 onderdeel a vervallen de woorden «beschikken en», en wordt na «overeenkomsten» ingevoegd: strekkende.

Artikel 347 wordt gelezen:

Artikel 347. 1. Een in strijd met artikel 345 of 346 verrichte rechtshandeling ten name van de minderjarige is vernietigbaar; de grond tot vernietiging kan slechts worden ingeroepen van de zijde van de minderjarige.

2. Het vorige lid geldt niet voor een rechtshandeling anders dan om niet indien de wederpartij te goeder trouw was en voor een rechtshandeling die de minderjarige geen nadeel heeft berokkend.

Artikel 352 komt te luiden:

Artikel 352. Ondanks het ontbreken der vereiste machtiging zijn handelingen, door de voogd verricht in strijd met artikel 351, geldig.

Aan **artikel 369** wordt een lid toegevoegd, luidende:

3. Op het bewind zijn de bepalingen omtrent het bewind van een voogd van overeenkomstige toepassing. De bewindvoerder is bij uitsluiting bevoegd tot vernietiging van rechtshandelingen van de minderjarige, strekkend tot beheer of beschikking met betrekking tot de onder bewind staande goederen.

In **artikel 372** wordt de puntkomma veranderd in een punt. Het daarna volgende zinsdeel wordt vervangen door:

De kosten worden door de voogd betaald. Zij komen echter ten laste van de minderjarige, tenzij het bewind wegens ontzetting van de voogd eindigt. Voor zover de kosten niet op de minderjarige kunnen worden verhaald, komen zij ten laste van de ouders, en, zo zij ook op hen niet kunnen worden verhaald, ten laste van de Staat.

Artikel 375 wordt gelezen:

Artikel 375. Een eenzijdige rechtshandeling die de meerderjarig geworden betreffende de voogdij en de voogdijrekening tot de voogd of de toeziende voogd heeft gericht, voordat met inachtneming van het in deze afdeling bepaalde rekening en verantwoording is afgelegd, is nietig; een meezijdige die hij voordien met hen heeft verricht, is vernietigbaar.

Artikel 376 wordt gelezen:

Artikel 376. Wat de minderjarige aan de voogd schuldig blijft, draagt geen rente, zolang hij niet – na het sluiten der rekening – met de voldoening van het verschuldigde in verzuim is.

In **artikel 377** worden de woorden: «tien jaren» vervangen door: vijf jaren.

Aan **artikel 378** wordt voor de tekst het cijfer «1» geplaatst; tevens wordt een tweede lid toegevoegd, luidende:

2. Indien te verwachten is dat ten aanzien van een minderjarige op het tijdstip waarop hij meerderjarig zal worden, van een der in het vorige lid genoemde gronden voor curatele sprake zal zijn, kan de curatele reeds voor de meerderjarigheid worden uitgesproken.

In **artikel 379** wordt na «zijn echtgenoot» ingevoegd: of andere levensgezel. Na «ingesloten» wordt ingevoegd: alsmede door zijn voogd.

Artikel 380 wordt als volgt gewijzigd:

a. Aan lid I1 wordt toegevoegd:

De beschikking vermeldt het tijdstip waarop zij in werking treedt.

b. In lid 2 wordt na de tweede zin een zin ingevoegd, luidende:

Aan de bewindvoerder kan de rechter ook andere bevoegdheden toekennen, doch niet die welke een curator niet heeft.

Aan **artikel 381**, lid 1 wordt een zin toegevoegd, luidende: In het geval, bedoeld in artikel 378, tweede lid, werkt de curatele met ingang van het tijdstip waarop de onder curatele gestelde meerderjarig wordt.

In lid 2 van dit artikel wordt in plaats van «Van dit tijdstip» gelezen: Van deze tijdstippen.

Artikel 383 wordt als volgt gewijzigd:

a. Lid 2 wordt gelezen: 2. Indien de onder curatele gestelde gehuwd is of anderszins een levensgezel heeft, wordt bij voorkeur de echtgenoot of andere levensgezel tot curator benoemd. Is de vorige zin niet van toepassing dan wordt bij voorkeur een zijner ouders of kinderen tot curator benoemd. Huwt de onder curatele gestelde of verkrijgt hij een andere levensgezel, dan kan ieder van hen verzoeken, dat de niet onder curatele staande echtgenoot of de andere levensgezel in plaats van de tegenwoordige curator wordt benoemd.

b. In lid 3 wordt de zinsnede «het bewind van de provisionele bewindvoerder en is deze» vervangen door: het provisioneel bewind. De provisionele bewindvoerder is.

Aan het lid wordt een zin toegevoegd, luidende: Indien de curator vóór de meerderjarigheid van de onder curatele gestelde is benoemd, vangt zijn taak aan op het tijdstip waarop de curatele in werking treedt.

Artikel 385 lid 1 wordt gelezen:

1. Behoudens het in de artikelen 383 en 384 bepaalde vinden de artikelen 280 lid 1 onder c, 281 lid 1 onder a en lid 2, 297–299, 310 lid 1, 313–318, 319 lid 1 onder a en lid 2, 322 lid 1 onder a en c en lid 2, 324, 336 leden 1 en 2, en 372–377 bij curatele overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat

a. voor kantonrechter wordt gelezen rechtbank, behalve in geval van overeenkomstige toepassing van artikel 313 lid 2;

b. aan de raad voor de kinderbescherming terzake geen bevoegdheden toekomen;

c. de curator en de toeziende curator te allen tijde wegens gewichtige redenen op eigen verzoek, op vordering van het openbaar ministerie of ambtshalve door de rechtbank kunnen worden ontslagen.

In lid 2 van dit artikel wordt na «de echtgenoot» ingevoegd: of andere levensgezel.

Artikel 386 wordt gelezen:

Artikel 386. 1. Op het bewind van de curator zijn de omtrent het bewind van de voogd gegeven voorschriften van overeenkomstige toepassing. Tenzij de beloning bij het uitspreken van de curatele anders is geregeld, komt de curator – de ouder-curator daaronder begrepen – als beloning toe vijf ten honderd van de netto-opbrengst der door hem beheerde goederen. Op grond van bijzondere omstandigheden kan de kantonrechter, hetzij ambtshalve, hetzij op verzoek van de curator of van de onder curatele gestelde, voor bepaalde of onbepaalde tijd de beloning anders regelen dan bij het uitspreken van de curatele of door de wet is aangegeven.

2. De inkomsten van hem die uit hoofde van een geestelijke stoornis onder curatele is gesteld, moeten in de eerste plaats worden besteed voor een voldoende verzorging van de betrokkene.

3. Voor de toepassing van de artikelen 365–368 treedt de officier van justitie in de plaats van de raad voor de kinderbescherming en het ontslag bedoeld in artikel 385 lid 1 onder c in de plaats van de ontzetting van de voogd op grond van artikel 327 lid 1 onder b.

4. Indien een gehuwde onder curatele wordt gesteld, en tussen de echtgenoten het bestuur over hun goederen en de goederen der gemeenschap anders is verdeeld dan volgens de regels van de wet en van huwelijkse voorwaarden, bepaalt de rechter bij het uitspreken van de curatele, of en in hoeverre die verdeling ook voor de curator zal gelden.

In **artikel 390** lid 1 wordt de zinsnede «een provisionele bewindvoerder wordt benoemd» vervangen door: een provisioneel bewind wordt ingesteld.

Artikel 411 wordt gelezen:

Artikel 411. Het bewind eindigt:

a. door een gezamenlijk besluit van de rechthebbende en de bewindvoerder;

- b. door opzegging door de rechthebbende aan de bewindvoerder met inachtneming van een termijn van een maand;
- c. wanneer de dood van de rechthebbende komt vast te staan.

In lid 3 van **artikel 422** wordt de punt veranderd in een puntkomma; daarachter wordt gevoegd: in dat geval kunnen aan de verzekering geen andere rechten op de uitkering worden ontleend.

De punt aan het slot van **artikel 433** wordt veranderd in een puntkomma; daarachter wordt gevoegd: hij kan tevens handelingen als bedoeld in artikel 441 lid 2 onder f aanwijzen en de aanwijzing van zulke handelingen intrekken.

Aan **artikel 435** lid 3 wordt een zin toegevoegd, luidende:

Huwet de rechthebbende of verkrijgt hij een andere levensgezel, dan kan ieder van hen verzoeken dat de echtgenoot of andere levensgezel van de rechthebbende in de plaats van de tegenwoordige bewindvoerder wordt benoemd.

In **artikel 440** lid 1 wordt, na de woorden «met of jegens de rechthebbende» ingevoegd: ,anders dan in overeenstemming met artikel 438, lid 2,.

In **artikel 441** lid 2 onder f wordt achter «het bewind» ingevoegd: of nadien.

ARTIKEL II

Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek wordt als volgt gewijzigd:

Titel 1 wordt vervangen door:

TITEL 1

Algemene bepalingen

Artikel 1. 1. De Staat, de provincies, de gemeenten, de waterschappen, veenschappen en veenpolders, alsmede alle lichamen waaraan krachtens de Grondwet verordenende bevoegdheid is verleend, bezitten rechtspersoonlijkheid.

2. Andere lichamen, waaraan een deel van de overheidstaak is opgedragen, bezitten slechts rechtspersoonlijkheid, indien dit uit het bij of krachtens de wet bepaalde volgt.

3. De volgende artikelen van deze titel, behalve artikel 5, gelden niet voor de in de voorgaande leden bedoelde rechtspersonen.

Artikel 2. 1. Kerkgenootschappen alsmede hun zelfstandige onderdelen en lichamen waarin zij zijn verenigd, bezitten rechtspersoonlijkheid.

2. Zij worden geregeerd door hun eigen statuut, voor zover dit niet in strijd is met de wet. Met uitzondering van artikel 5 gelden de volgende artikelen van deze titel niet voor hen; overeenkomstige toepassing daarvan is geoorloofd, voor zover deze is te verenigen met hun statuut en met de aard der onderlinge verhoudingen.

Artikel 3. Verenigingen, coöperatieve verenigingen, onderlinge waarborgmaatschappijen, naamloze vennootschappen, besloten vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid en stichtingen bezitten rechtspersoonlijkheid.

Artikel 4. 1. Een rechtspersoon ontstaat niet bij het ontbreken van een door een notaris ondertekende akte of een verklaring van geen bezwaar, voor zover door de wet voor de totstandkoming vereist. Het ontbreken van kracht van authenticiteit aan een door een notaris ondertekende akte verhindert het ontstaan van de rechtspersoon slechts, indien die rechtspersoon in een bij die akte gemaakte uiterste wilsbeschikking in het leven zou zijn geroepen.

2. Vernietiging van de rechtshandeling waardoor een rechtspersoon is ontstaan, tast diens bestaan niet aan. Het vervallen van de deelneming van een of meer oprichters van een rechtspersoon heeft op zichzelf geen invloed op de rechtsgeldigheid van de deelneming der overblijvende oprichters.

3. Is ten name van een niet bestaande rechtspersoon een vermogen gevormd, dan benoemt de rechter op verzoek van een belanghebbende of op vordering van het openbaar ministerie een of meer vereffenaars. Artikel 22 is van overeenkomstige toepassing.

4. Het vermogen wordt vereffend als dat van een ontbonden rechtspersoon in de voorgewende rechtsvorm. Degenen die zijn opgetreden als bestuurders, zijn hoofdelijk verbonden voor de tot dit vermogen behorende schulden die opeisbaar zijn geworden in het tijdvak waarin zij dit deden. Zij zijn eveneens verbonden voor de schulden die voortspruiten uit in die tijd ten behoeve van dit vermogen verrichte rechtshandelingen, voor zover daarvoor nietmand ingevolge de vorige zin verbonden is. Ontbreken personen die ingevolge de vorige twee zinnen verbonden zijn, dan zijn degenen die handelden, hoofdelijk verbonden.

5. Indien alsnog een rechtspersoon wordt opgericht ter opvolging in het vermogen, kan de rechter desverzocht toestaan dat dit niet wordt vereffend, doch dat het in die rechtspersoon wordt ingebracht.

Artikel 5. Een rechtspersoon staat wat het vermogensrecht betreft, met een natuurlijk persoon gelijk, tenzij uit de wet het tegendeel voortvloeit.

Artikel 6. 1. Op wijzigingen in statuten en reglementen en op ontbinding van de rechtspersoon, die krachtens dit boek moeten worden openbaar gemaakt, kan voordat deze openbaarmakingen en, in geval van statutenwijziging, de voorgeschreven openbaarmaking van de gewijzigde statuten zijn geschied, geen beroep worden gedaan tegen een wederpartij en derden die daarvan onkundig waren.

2. Een door de wet toegelaten beroep op onbevoegdheid krachtens de statuten van het bestuur of van een bestuurder tot het verrichten van een rechtshandeling kan tegen een wederpartij die daarvan onkundig was, niet worden gedaan, indien de beperking of uitsluiting van de bevoegdheid van die bestuurder niet ten tijde van het verrichten van de rechtshandeling op de door de wet voorgeschreven wijzen was openbaar gemaakt. Hetzelfde geldt voor een beroep op een beperking van de vertegenwoordigingsbevoegdheid van anderen dan bestuurders, aan wie die bevoegdheid bij de statuten is toegekend.

3. De rechtspersoon kan tegen een wederpartij die daarvan onkundig was, niet de onjuistheid of onvolledigheid van de in het register opgenomen gegevens inroepen. Juiste en volledige inschrijving elders op openbaarmaking van de statuten is op zichzelf niet voldoende bewijs dat de wederpartij van de onjuistheid of onvolledigheid niet onkundig was.

4. Voor zover de wet niet anders bepaalt, kan de wederpartij van een rechtspersoon zich niet beroepen op onbekendheid met een feit dat op een door de wet aangegeven wijze is openbaar gemaakt, tenzij die openbaarmaking niet is geschied op elke wijze die de wet vereist of daarvan niet de voorgeschreven mededeling is gedaan.

5. De beide vorige leden gelden niet voor rechterlijke uitspraken die in het faillissementsregister of het surséanceregister zijn ingeschreven.

Artikel 7. Een door een rechtspersoon verrichte rechtshandeling is vernietigbaar, indien daardoor het doel werd overschreden en de wederpartij dit wist of zonder eigen onderzoek moest weten; slechts de rechtspersoon kan een beroep op deze grond tot vernietiging doen.

Artikel 8. 1. Een rechtspersoon en degenen die krachtens de wet en de statuten bij zijn organisatie zijn betrokken, moeten zich als zodanig jegens elkander gedragen naar hetgeen door redelijkheid en billijkheid wordt gevorderd.

2. Een tussen hen krachtens wet, gewoonte, statuten, reglementen of besluit geldende regel is niet van toepassing voor zover dit in de gegeven omstandigheden naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar zou zijn.

Artikel 9. Elke bestuurder is tegenover de rechtspersoon gehouden tot een behoorlijke vervulling van de hem opgedragen taak. Indien het een aangelegenheid betreft die tot de werkring van twee of meer bestuurders behoort, is ieder van hen voor het geheel aansprakelijk terzake van een tekortkoming, tenzij deze niet aan hem is te wijten en hij niet nalatig is geweest in het treffen van maatregelen om de gevolgen daarvan af te wenden.

Artikel 10. 1. Het bestuur is verplicht tot het houden van zodanige aantekeningen omtrent de vermogenstoestand van de rechtspersoon, dat daaruit te allen tijde zijn rechten en verplichtingen kunnen worden gekend.

2. Onverminderd het bepaalde in de volgende titels van dit boek is het bestuur verplicht jaarlijks binnen zes maanden na afloop van het boekjaar een balans en een staat van de baten en de lasten van de rechtspersoon op te maken.

3. Het bestuur is verplicht de in de vorige leden bedoelde bescheiden gedurende tien jaren te bewaren.

Artikel 11. De aansprakelijkheid van een rechtspersoon als bestuurder of commissaris van een andere rechtspersoon rust tevens hoofdelijk op ieder die ten tijde van het ontstaan van de aansprakelijkheid van de rechtspersoon daarvan bestuurder is.

Artikel 12. Het stemrecht over besluiten waarbij de rechtspersoon aan bepaalde personen, anders dan in hun hoedanigheid van lid, aandeelhouder of lid van een orgaan, rechten toekent of verplichtingen kwijtscheldt, kan door de statuten aan die personen en aan hun echtgenoot en bloedverwanten in de rechte lijn worden ontzegd.

Artikel 13. 1. Een stem is nietig in de gevallen waarin een eenzijdige rechtshandeling nietig is; een stem kan niet worden vernietigd.

2. Een onbekwame die lid is van een vereniging, kan zijn stemrecht daarin zelf uitoefenen, voor zover de statuten zich daartegen niet verzetten; in andere gevallen komt de uitoefening van het stemrecht toe aan zijn wettelijke vertegenwoordiger.

3. Tenzij de statuten anders bepalen, is het in de vergadering van een orgaan van een rechtspersoon uitgesproken oordeel van de voorzitter omtrent de uitslag van een stemming beslissend. Hetzelfde geldt voor de inhoud van een genomen besluit, voor zover werd gestemd over een niet schriftelijk vastgelegd voorstel.

4. Wordt onmiddellijk na het uitspreken van het oordeel van de voorzitter de juistheid daarvan betwist, dan vindt een nieuwe stemming plaats, indien de meerderheid der vergadering of indien de oorspronkelijke stemming niet hoofdelijk of schriftelijk geschiedde, een stemgerechtigde aanwezige dit verlangt. Door deze nieuwe stemming vervallen de rechtsgevolgen van de oorspronkelijke stemming.

Artikel 14. 1. Een besluit van een orgaan van een rechtspersoon, dat in strijd is met de wet of de statuten, is nietig, tenzij uit de wet iets anders voortvloeit.

2. Is een besluit nietig, omdat het is genomen ondanks het ontbreken van een door de wet of de statuten voorgeschreven voorafgaande handeling van of mededeling aan een ander dan het orgaan dat het besluit heeft genomen, dan kan het door die ander worden bekrachtigd. Is voor de ontbrekende handeling een vereiste gesteld, dan geldt dat ook voor de bekrachtiging.

3. Bekrachtiging is niet meer mogelijk na afloop van een redelijke termijn, die aan de ander is gesteld door het orgaan dat het besluit heeft genomen of door de wederpartij tot wie het was gericht.

Artikel 15. 1. Een besluit van een orgaan van een rechtspersoon is, onverminderd het elders in de wet omtrent de mogelijkheid van een vernietiging bepaalde, vernietigbaar:

a. wegens strijd met wettelijke of statutaire bepalingen die het tot stand komen van besluiten regelen;

b. wegens strijd met de redelijkheid en billijkheid die door artikel 8 worden geëist;

c. wegens strijd met een reglement.

2. Tot de bepalingen als bedoeld in het vorige lid onder a, behoren niet die welke de voorschriften bevatten waarop in artikel 14 lid 2 wordt gedoeld.

3. Vernietiging geschiedt door een uitspraak van de rechtbank van de woonplaats van de rechtspersoon:

a. op een vordering tegen de rechtspersoon van iemand die een redelijk belang heeft bij de naleving van de verplichting die niet is nagekomen, of

b. op vordering van de rechtspersoon zelf, ingesteld krachtens bestuursbesluit tegen degene die door de president der rechtbank is aangewezen op een daartoe gedaan verzoek van de rechtspersoon; in dat geval worden de kosten van het geding door de rechtspersoon gedragen.

4. Indien een bestuurder in eigen naam de vordering instelt, verzoekt de rechtspersoon de president der rechtbank iemand aan te wijzen, die terzake van het geding in de plaats van het bestuur treedt.

5. De bevoegdheid om vernietiging van het besluit te vorderen, vervalt een jaar na het einde van de dag, waarop hetzij aan het besluit voldoende bekendheid is gegeven, hetzij de belanghebbende van het besluit kennis heeft genomen of daarvan is verwittigd.

6. Een besluit dat vernietigbaar is op grond van lid 1 onder a, kan door een daartoe strekkend besluit worden bevestigd; voor dit besluit gelden de zelfde vereisten als voor het te bevestigen besluit. De bevestiging werkt niet zolang een tevoren ingestelde vordering tot vernietiging aanhangig is. Indien de vordering wordt toegewezen, geldt het vernietigde besluit als opnieuw genomen door het latere besluit, tenzij uit de strekking van dit besluit het tegendeel voortvloeit.

Artikel 16. 1. De onherroepelijke uitspraak die de nietigheid van een besluit van een rechtspersoon vaststelt of die zulk een besluit vernietigt, is voor een ieder, behoudens request civiel of derdenverzet, bindend, indien de rechtspersoon partij in het geding is geweest. Request civiel komt ieder lid of aandeelhouder toe.

2. Is het besluit een rechtshandeling van de rechtspersoon, die tot een wederpartij is gericht, of is het een vereiste voor de geldigheid van zulk een rechtshandeling, dan kan de nietigheid of vernietiging van het besluit niet aan die wederpartij worden tegengeworpen, indien hij het gebrek dat aan het besluit kleefde, kende noch behoefde te kennen. Niettemin kan de nietigheid of vernietiging van een besluit tot benoeming van een bestuurder of een commissaris aan de benoemde worden tegengeworpen; de rechtspersoon vergoedt echter diens schade, indien hij het gebrek in het besluit kende noch behoefde te kennen.

Artikel 17. 1. Is een rechtspersoon voor een bepaalde duur opgericht, en is de duur verstreken zonder dat tot vereffening is overgegaan, dan kan Onze Minister van Justitie op een daartoe strekkend verzoek deze duur verlengen. Het verzoek moet worden gedaan door diegenen, die daartoe gemachtigd zijn krachtens een besluit van hen die, ware de duur niet verstreken, tot het wijzigen van de statuten bevoegd zouden zijn geweest.

2. De ministeriële beschikking heeft terugwerkende kracht tot het tijdstip waarop de duur volgens de statuten was geëindigd.

3. Is een rechtspersoon in een of meer openbare registers ingeschreven, dan wordt aldaar opgave van de ministeriële beschikking gedaan.

Artikel 18. 1. Een rechtspersoon kan zich met inachtneming van de volgende leden omzetten in een andere rechtsvorm.

2. Een vereniging kan zich in een coöperatieve vereniging, een onderlinge waarborgmaatschappij en een stichting omzetten, en omgekeerd. Een coöperatieve vereniging en een onderlinge waarborgmaatschappij kunnen zich in een naamloze en een besloten vennootschap omzetten, en omgekeerd. Een naamloze vennootschap kan zich in een besloten vennootschap omzetten, en omgekeerd.

3. Na omzetting van een stichting in een vereniging moet uit de statuten blijken dat het vermogen dat zij bij de omzetting heeft en de vruchten daarvan slechts met toestemming van de rechter anders mogen worden besteed dan voor de omzetting was voorgeschreven.

4. Voor omzetting zijn vereist:

a. een besluit tot omzetting, genomen met inachtneming van de vereisten voor een besluit tot statutenwijziging en, tenzij een stichting zich omzet, genomen met de stemmen van ten minste negen tienden van de uitgebrachte stemmen;

b. een besluit tot wijziging van de statuten;

c. een rechterlijke machtiging;

d. een notariële akte van omzetting die de nieuwe statuten bevat.

5. De in het vorige lid onder a genoemde meerderheid en de onder c genoemde machtiging zijn niet vereist voor een omzetting van een naamloze vennootschap in een besloten vennootschap of omgekeerd.

6. Slechts de rechtspersoon kan machtiging tot omzetting verzoeken aan de rechtbank, onder overlegging van een notarieel ontwerp van de akte. Zij wordt in elk geval geweigerd, indien een vereist besluit nietig is of indien een rechtsvordering tot vernietiging daarvan aanhangig is. Indien voor de omzetting machtiging van de rechter is vereist, verklaart de notaris in de akte van omzetting dat de machtiging op het ontwerp van de akte is verleend.

7. De rechtspersoon doet opgave van de omzetting ter inschrijving in de openbare registers waarin hij moet zijn en moet worden ingeschreven dan wel als vereniging vrijwillig is ingeschreven.

8. Omzetting beëindigt het bestaan van de rechtspersoon niet.

Artikel 19. 1. Een rechtspersoon wordt ontbonden:

a. op het in de statuten bepaalde tijdstip;

b. door een besluit van de algemene vergadering, of, indien de rechtspersoon een stichting is en zulks in de statuten is voorzien, door een besluit van het bestuur;

c. bij het intreden van een gebeurtenis die volgens de statuten de ontbinding tot gevolg heeft, en die niet een besluit of een op ontbinding gerichte handeling is;

d. na faillietverklaring door hetzij opheffing van het faillissement wegens de toestand van de boedel, hetzij door insolventie;

e. door het geheel ontbreken van leden, indien de rechtspersoon een vereniging, een coöperatieve vereniging of een onderlinge waarborgmaatschappij is;

f. door de rechter in de gevallen die de wet bepaalt.

2. De rechtbank verklaart op verzoek van het bestuur of van een belanghebbende, of op vordering van het openbaar ministerie, of en op welk tijdstip de rechtspersoon is ontbonden in een geval als bedoeld in lid 1 onder c of e. De beschikking is voor een ieder bindend. Is de rechtspersoon in een openbaar register ingeschreven, dan wordt de in kracht van gewijsde gegane uitspraak, inhoudende de verklaring, door de zorg van de griffier aldaar ingeschreven.

3. De vereffenaar en de faillissementscurator doen opgaaf van de ontbinding aan de registers waar de rechtspersoon is ingeschreven; is er geen vereffenaar of curator, dan geschiedt de opgaaf door de griffier van het gerecht waar het geding tot ontbinding het laatst aanhangig was.

4. De rechtspersoon blijft na ontbinding voortbestaan voor zover dit tot vereffening van zijn vermogen nodig is. In stukken en aankondigingen die van hem uitgaan, moet aan zijn naam worden toegevoegd: *in liquidatie*.

5. De rechtspersoon houdt in geval van ontbinding op te bestaan op het tijdstip waarop geen aan hem, dan wel aan de vereffenaar of faillissementscurator, bekende baten meer aanwezig zijn. Houdt de rechtspersoon op te bestaan, dan doet het bestuur, dan wel de vereffenaar of de faillissementscurator, daarvan opgaaf aan de registers waar de rechtspersoon is ingeschreven.

6. De gegevens die omtrent de rechtspersoon in de registers zijn opgenomen op het tijdstip waarop hij ophoudt te bestaan, blijven daar gedurende tien jaren na dat tijdstip bewaard.

Artikel 20. 1. Een rechtspersoon is verboden, wanneer zijn doel of werkzaamheid in strijd is met de openbare orde of de goede zeden.

2. De rechtbank kan een verboden rechtspersoon op vordering van het openbaar ministerie ontbinden.

3. Indien het doel in strijd is met de openbare orde of de goede zeden, spreekt de rechtbank de ontbinding niet uit dan na de rechtspersoon in de gelegenheid te hebben gesteld binnen een door de rechtbank te bepalen termijn zijn doel zodanig te wijzigen, dat dit niet meer in strijd is met de openbare orde of de goede zeden.

Artikel 21. 1. De rechtbank ontbindt een rechtspersoon, indien:

- a. aan zijn totstandkoming gebreken kleven;
- b. zijn statuten niet aan de eisen der wet voldoen;
- c. hij niet onder de wettelijke omschrijving van zijn rechtsvorm valt.

2. De rechtbank ontbindt de rechtspersoon niet, indien zij hem een termijn vergund heeft en hij na afloop daarvan een rechtspersoon is die aan de eisen van de wet voldoet.

3. De rechtbank kan een rechtspersoon ontbinden, indien deze de in dit boek voor zijn rechtsvorm gestelde verboden overtreedt of in ernstige mate in strijd met zijn statuten handelt.

4. De ontbinding wordt uitgesproken op verzoek van een belanghebbende of op vordering van het openbaar ministerie.

Artikel 22. 1. De rechter voor wie een verzoek of vordering tot ontbinding van de rechtspersoon aanhangig is, kan de goederen van die rechtspersoon desverlangd onder bewind stellen; de beschikking vermeldt het tijdstip waarop zij in werking treedt.

2. De rechter benoemt bij zijn beschikking een of meer bewindvoerders, en regelt hun bevoegdheden en hun beloning.

3. Voor zover de rechter niet anders bepaalt, kunnen de organen van de rechtspersoon zonder voorafgaande goedkeuring van de bewindvoerder geen besluiten nemen en kunnen vertegenwoordigers van de rechtspersoon zonder diens medewerking geen rechtshandelingen verrichten.

4. De beschikking kan te allen tijde door de rechter worden gewijzigd of ingetrokken; het bewind eindigt in ieder geval, zodra de uitspraak op de vordering of het verzoek tot ontbinding in kracht van gewijsde gaat.

5. De bewindvoerder doet aan de registers waar de rechtspersoon is ingeschreven, opgaaf van de beschikking en van de gegevens over zichzelf die omtrent een bestuurder worden verlangd.

6. Een rechtshandeling die de rechtspersoon ondanks zijn uit het bewind voortvloeiende onbevoegdheid vóór de inschrijving heeft verricht, is niettemin geldig, indien de wederpartij het bewind kende noch behoorde te kennen.

Artikel 23. 1. Voor zover de rechter geen andere vereffenaars heeft benoemd, treden ter vereffening van het vermogen van een ontbonden rechtspersoon de bestuurders als zodanig op. Op hen zijn de bepalingen omtrent de benoeming, de schorsing, het ontslag van en het toezicht op bestuurders van toepassing, voor zover de statuten niet anders bepalen.

2. Het vermogen van een door de rechter ontbonden rechtspersoon wordt vereffend door een of meer door hem te benoemen vereffenaars.

Ontslaat de rechter een vereffenaar, dan kan hij een of meer andere benoemen. Ontbreken vereffenaars, dan benoemt de rechtbank een of meer vereffenaars op verzoek van een belanghebbende of op vordering van het openbaar ministerie. De vereffenaar die door de rechter is benoemd, heeft recht op de beloning welke deze hem toekent.

3. Een benoeming tot vereffenaar door de rechter gaat in daags nadat de griffier de benoeming aan de vereffenaar heeft meegedeeld; de griffier doet de mededeling terstond, indien de beslissing die de benoeming inhoudt, bij voorraad uitvoerbaar is en anders, zodra zij in kracht van gewijsde is gegaan.

4. Iedere vereffenaar doet aan de registers waar de rechtspersoon is ingeschreven, opgaaf van zijn optreden als zodanig en van de gegevens over zichzelf die van een bestuurder worden verlangd.

5. De rechtbank kan een vereffenaar met ingang van een door haar bepaalde dag ontslaan, hetzij op diens verzoek, hetzij wegens gewichtige redenen op verzoek van een medevereffenaar, op vordering van het openbaar ministerie of ambtshalve.

6. De vereffenaar die door een ander wordt opgevolgd, legt aan deze rekening en verantwoording af. Is de opvolger door de rechter benoemd, dan geschiedt de rekening en verantwoording ten overstaan van de rechter.

Artikel 23a. 1. Een vereffenaar heeft, tenzij de statuten anders bepalen, dezelfde bevoegdheden, plichten en aansprakelijkheid als een bestuurder, voor zover deze verenigbaar zijn met zijn taak als vereffenaar.

2. Zijn er twee of meer vereffenaars, dan kan ieder van hen alle werkzaamheden verrichten, tenzij anders is bepaald. Bij verschil van mening tussen de vereffenaars beslist op verzoek van een hunner de rechter die bij de vereffening is betrokken, en anders de kantonrechter. De rechter bedoeld in de vorige zin, kan ook een verdeling van het loon vaststellen.

3. Zowel de rechtbank als een door haar in de vereffening benoemde rechter-commissaris kan voor de vereffening nodige bevelen geven, al dan niet in de vorm van een bevelschrift in executoriale vorm. De vereffenaar is verplicht hun aanwijzingen op te volgen. Tegen de bevelen en aanwijzingen staan geen rechtsmiddelen open.

4. Blijkt de vereffenaar dat de schulden de baten vermoedelijk zullen overtreffen, dan doet hij aangifte tot faillietverklaring, ten zij alle schuldeisers desgevraagd instemmen met voortzetting van de vereffening buiten faillissement.

5. De voorgaande bepalingen van dit artikel en de artikelen 23b–23c zijn niet van toepassing op vereffening in faillissement.

Artikel 23b. 1. De vereffenaar draagt hetgeen na de voldoening der schuldeisers van het vermogen van de ontbonden rechtspersoon is overgebleven, in verhouding tot ieders recht over aan hen die krachtens de statuten daartoe zijn gerechtigd, of anders aan de leden of aandeelhouders.

Heeft geen ander recht op het overschot, dan keert hij het uit aan de Staat, die het zoveel mogelijk overeenkomstig het doel van de rechtspersoon besteedt.

2. De vereffenaar stelt een rekening en verantwoording op van de vereffening, waaruit de omvang en samenstelling van het overschot blijken. Zijn er twee of meer gerechtigden tot het overschot, dan stelt de vereffenaar een plan van verdeling op dat de grondslagen der verdeling bevat.

3. Voor zover tot het overschot iets anders dan geld behoort en de statuten of een rechterlijke beschikking geen nadere aanwijzing behelzen, komen als wijzen van verdeling in aanmerking:

a. toedeling van een gedeelte van het overschot aan ieder der gerechtigden;

b. overbedeling aan een of meer der gerechtigden die tot vergoeding van de overwaarde bereid zijn;

c. verdeling van de netto-opbrengst na verkoop.

4. De vereffenaar legt de rekening en verantwoording en het plan van verdeling neer ten kantore van de registers waarin de rechtspersoon is ingeschreven, en in elk geval ten kantore van de rechtspersoon, als dat er is, of op een andere plaats in het arrondissement waar de rechtspersoon woonplaats heeft. De stukken liggen daar twee maanden voor ieder ter inzage. De vereffenaar maakt in een nieuwsblad bekend waar en tot wanneer zij ter inzage liggen. De rechter kan aankondiging in de Staatscourant bevelen.

5. Binnen twee maanden nadat de verantwoording en het plan zijn neergelegd en de nederlegging overeenkomstig lid 4 is bekendgemaakt en aangekondigd, kan iedere schuldeiser of gerechtigde daartegen door een verzoekschrift aan de rechtbank in verzet komen. De vereffenaar doet van gedaan verzet mededeling overeenkomstig lid 4.

6. Telkens wanneer de stand van het vermogen daartoe aanleiding geeft, kan de vereffenaar een uitkering bij voorbaat aan de gerechtigden doen. Na de aanvang van de verzettermijn doet hij dit niet zonder machtiging van de rechter.

7. Zodra de intrekking van of beslissing op elk verzet onherroepelijk is, deelt de vereffenaar dit overeenkomstig lid 4 mee, evenals het plan van verdeling, tenzij dit ongewijzigd mocht blijven.

8. De vereffenaar consigneert geldbedragen waarover niet binnen zes maanden na de laatste betaalbaarstelling is beschikt.

Artikel 23c. 1. De vereffening eindigt op het tijdstip waarop geen aan de vereffenaar bekende baten meer aanwezig zijn.

2. Ook daarna blijft slechts de rechter van de woonplaats van de rechtspersoon bevoegd in zaken die de vereffening betreffen.

3. Na verloop van een maand nadat de vereffening is geëindigd, doet de vereffenaar rekening en verantwoording van zijn beheer aan de rechter, indien deze bij de vereffening is betrokken.

4. Indien achteraf nog een schuldeiser of gerechtigde tot het saldo opkomt of van het bestaan van een bate blijkt, kan de rechtbank op verzoek van een belanghebbende de vereffening heropenen en zo nodig een vereffenaar benoemen. In dat geval herleeft de rechtspersoon, doch uitsluitend ter afwikkeling van de heropende vereffening. De vereffenaar is bevoegd van elk der gerechtigden terug te vorderen hetgeen deze te veel uit het overschot heeft ontvangen.

Artikel 24. 1. De boeken en bescheiden van een ontbonden rechtspersoon moeten worden bewaard gedurende tien jaren na afloop der vereffening. Bewaarder is degene die bij of krachtens de statuten, dan wel door de algemene vergadering of, als de rechtspersoon een stichting was, door het bestuur als zodanig is aangewezen.

2. Ontbreekt een bewaarder en is de laatste vereffenaar niet bereid te bewaren, dan wordt een bewaarder, zo mogelijk uit de kring dergenen die bij de rechtspersoon waren betrokken, op verzoek van een belanghebbende benoemd door de kantonrechter binnen wiens rechtsgebied de rechtspersoon woonplaats had. Rechtsmiddelen staan niet open.

3. Binnen acht dagen na het ingaan van zijn bewaarplicht moet de bewaarder zijn naam en adres opgeven aan de registers waarin de ontbonden rechtspersoon was ingeschreven.

4. De in lid 2 genoemde kantonrechter kan desverzocht machtiging tot inzage in de boeken en bescheiden geven aan iedere belanghebbende, indien de rechtspersoon een stichting was, en overigens aan ieder die aantoonbaar bij inzage een redelijke belang te hebben in zijn hoedanigheid van voormalig lid of aandeelhouder van de rechtspersoon of houder van certificaten van diens aandelen, dan wel als rechtverkrijgende van een zodanige persoon.

Artikel 25. Van de bepalingen van dit boek kan slechts worden afgeweken, voor zover dat uit de wet blijkt.

De opschriften boven artikel 26 worden vervangen door:

TITEL 2

De vereniging

Artikel 26 wordt gelezen:

Artikel 26. 1. De vereniging is een rechtspersoon met leden die is gericht op een bepaald doel, anders dan een dat is omschreven in artikel 53 lid 1 of lid 2.

2. Een vereniging wordt bij meerzijdige rechtshandeling opgericht.

3. Een vereniging mag geen winst onder haar leden verdelen.

Artikel 27 lid 6 vervalt.

In **artikel 28** wordt de aanhef van lid 2 gelezen: De leden 2-5.

Artikel 30 wordt als volgt gewijzigd:

a. Lid 2 wordt gelezen:

2. De bestuurders zijn hoofdelijk naast de vereniging verbonden voor schulden uit een rechtshandeling die tijdens hun bestuur opeisbaar worden. Na hun aftreden zijn zij voorts hoofdelijk verbonden voor schulden, voortvloeiend uit een tijdens hun bestuur verrichte rechtshandeling, voor zover daarvoor niemand ingevolge de vorige zin naast de vereniging is verbonden. Ontbreken personen die ingevolge de vorige zinnen naast de vereniging zijn verbonden, dan zijn degenen die handelden, hoofdelijk verbonden.

b. In lid 4 wordt «hij die door een rechtshandeling de vereniging verbindt» vervangen door: degene die uit hoofde van lid 2 wordt verbonden.

Artikel 31 vervalt.

Vóór de tekst van **artikel 34** wordt het cijfer «1.» geplaatst. Aan het artikel wordt een lid toegevoegd, luidende:

2. Tenzij de statuten van de vereniging anders bepalen, gaat door fusie van een lid dat rechtspersoon is, het lidmaatschap over op de verkrijgende rechtspersoon.

Na artikel 34 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 34a. Verbintenissen kunnen slechts bij of krachtens de statuten aan het lidmaatschap worden verbonden.

Artikel 35 wordt gelezen:

Artikel 35. 1. Het lidmaatschap eindigt:

- a. door de dood van het lid, tenzij de statuten overgang krachtens erfrecht toelaten;
- b. door opzegging door het lid;
- c. door opzegging door de vereniging;
- d. door ontzetting.

2. De vereniging kan het lidmaatschap opzeggen in de gevallen in de statuten genoemd, voorts wanneer een lid heeft opgehouden aan de vereisten door de statuten voor het lidmaatschap gesteld, te voldoen, alsook wanneer redelijkerwijs van de vereniging niet gevergd kan worden het lidmaatschap te laten voortduren. Tenzij de statuten dit aan de algemene vergadering opdragen, geschiedt de opzegging door het bestuur.

3. Ontzetting kan alleen worden uitgesproken wanneer een lid in strijd met de statuten, reglementen of besluiten der vereniging handelt, of de vereniging op onredelijke wijze benadeelt.

4. Tenzij de statuten dit aan een ander orgaan opdragen, geschiedt de ontzetting door het bestuur. Het lid wordt ten spoedigste schriftelijk van het besluit, met opgave van redenen, in kennis gesteld. Hem staat, behalve wanneer krachtens de statuten het besluit door de algemene vergadering is genomen, binnen één maand na ontvangst van de kennisgeving van het besluit beroep op de algemene vergadering of een daartoe bij de statuten aangewezen orgaan of derde open. De statuten kunnen een andere regeling van het beroep bevatten, doch de termijn kan niet korter dan op één maand worden gesteld. Gedurende de beroepstermijn en hangende het beroep is het lid geschorst.

5. Wanneer het lidmaatschap in de loop van een boekjaar eindigt, blijft, tenzij de statuten anders bepalen, desniettemin de jaarlijkse bijdrage voor het geheel verschuldigd.

Artikel 36 lid 3 wordt vervangen door de volgende leden:

3. Een lid kan voorts zijn lidmaatschap met onmiddellijke ingang opzeggen binnen een maand nadat een besluit waarbij zijn rechten zijn beperkt of zijn verplichtingen zijn verzwaaard, hem is bekend geworden of medegedeeld; het besluit is alsdan niet op hem van toepassing. De bevoegdheid tot opzegging kan de leden bij de statuten worden ontzegd voor het geval van wijziging van de daar nauwkeurig omschreven rechten en verplichtingen en voorts in het algemeen voor het geval van wijziging van geldelijke rechten en verplichtingen.

4. Een lid kan zijn lidmaatschap ook met onmiddellijke ingang opzeggen binnen een maand nadat hem een besluit is meegedeeld tot omzetting van de vereniging in een andere rechtsvorm.

Artikel 37 wordt als volgt gewijzigd:

a. Lid 4 wordt vervangen door:

4. Is in de statuten bepaald dat een bestuurder in een vergadering uit een bindende voordracht moet worden benoemd, dan kan aan die voordracht het bindend karakter worden ontnomen door een met ten minste twee derden van de uitgebrachte stemmen genomen besluit van die vergadering. In de statuten kan worden bepaald dat op deze vergadering ten minste een bepaald aantal stemmen moet kunnen worden uitgebracht; dit aantal mag niet hoger worden gesteld dan twee derden van het aantal stemmen dat door de stemgerechtigden gezamenlijk kan worden uitgebracht.

5. Indien ingevolge de statuten een bestuurslid door leden of afdelingen buiten een vergadering wordt benoemd, dan moet aan de leden gelegenheid worden geboden kandidaten te stellen. De statuten kunnen bepalen dat dit recht slechts aan een aantal leden gezamenlijk toekomt, mits hun aantal niet hoger wordt gesteld dan een vijfde van het aantal leden dat aan de verkiezing kan deelnemen. De statuten kunnen voorts bepalen dat aldus gestelde kandidaten slechts zijn benoemd, indien zij ten minste een

bepaald aantal stemmen op zich hebben verenigd, mits dit aantal niet groter is dan twee derden van het aantal der uitgebrachte stemmen.

b. Lid 5 wordt vernummerd tot lid 6.

c. Lid 6 (oud) wordt vervangen door:

7. Tenzij de statuten anders bepalen, wijst het bestuur uit zijn midden een voorzitter, een secretaris en een penningmeester aan.

Artikel 38 wordt als volgt gewijzigd:

a. In lid 1 wordt de punt achter de eerste zin vervangen door een puntkomma. Daarachter wordt gevoegd: een geschorst lid heeft toegang tot de vergadering waarin het besluit tot schorsing wordt behandeld, en is bevoegd daarover het woord te voeren.

De laatste zin van lid 1 vervalt, evenals lid 2.

b. Lid 3 wordt vernummerd tot lid 2.

c. Aan het artikel worden twee leden toegevoegd, luidende:

3. De statuten kunnen bepalen dat personen die deel uitmaken van andere organen der vereniging en die geen lid zijn, in de algemene vergadering stemrecht kunnen uitoefenen. Het aantal der door hen gezamenlijk uitgebrachte stemmen zal echter niet meer mogen zijn dan de helft van het aantal der door de leden uitgebrachte stemmen.

4. Tenzij de statuten anders bepalen, kan iemand die krachtens lid 1 of lid 3 stemgerechtigd is, aan een andere stemgerechtigde schriftelijk volmacht verlenen tot het uitbrengen van zijn stem.

Van **artikel 39** lid 1 wordt de derde zin gelezen: Op de verkiezing van afgevaardigden zijn de leden 2, 4 en 5 van artikel 37 van overeenkomstige toepassing; artikel 38 lid 3 is van overeenkomstige toepassing op personen die deel uitmaken van andere organen der vereniging en die geen afgevaardigde zijn.

De vierde zin van lid 1 vervalt.

In **artikel 40** lid 2 wordt achter «leden» gevoegd: of afgevaardigden.

Aan **artikel 41** lid 3 wordt aan het slot de zin toegevoegd: De verzoekers kunnen alsdan anderen dan bestuursleden belasten met de leiding der vergadering en het opstellen van de notulen.

Na artikel 41 wordt een artikel toegevoegd, luidende:

Artikel 41a. De artikelen 37–41 zijn van overeenkomstige toepassing op de afdelingen van een vereniging die geen rechtspersonen zijn en die een algemene vergadering en een bestuur hebben; hetgeen in die artikelen omtrent de statuten is bepaald, kan in een afdelingsreglement worden neergelegd.

Artikel 42 wordt als volgt gewijzigd:

a. De tweede zin van lid 2 wordt gelezen: Aan de afdelingen waaruit de vereniging bestaat en aan afgevaardigden moet het voorstel ten minste veertien dagen vóór de vergadering ter kennis zijn gebracht; de vorige zin is alsdan niet van toepassing.

b. In lid 3 wordt achter «alle leden» gevoegd: of afgevaardigden.

In **artikel 43** lid 2 en lid 4 wordt achter «alle leden» gevoegd: of afgevaardigden.

Artikel 44 lid 2 wordt gelezen:

2. Slechts indien dit uit de statuten voortvloeit, zijn het bestuur en bestuurders bevoegd tot het aangaan van overeenkomsten tot verkrijging, vervreemding en bezwaring van registergoederen, en tot het aangaan van overeenkomsten waarbij de vereniging zich als borg of hoofdelijk mede-

schuldenaar verbindt, zich voor een derde sterk maakt of zich tot zekerheidsstelling voor een schuld van een ander verbindt. De statuten kunnen een bevoegdheid van het bestuur of van bestuurders tot het verrichten van deze handelingen met werking tegenover de wederpartij beperken en aan voorwaarden binnen.

Artikel 45 wordt gelezen:

Artikel 45. 1. Het bestuur vertegenwoordigt de vereniging, voor zover uit de wet niet anders voortvloeit.

2. De statuten kunnen de bevoegdheid tot vertegenwoordiging bovendien toekennen aan een of meer bestuurders. Zij kunnen met werking ten opzichte van de wederpartij bepalen dat een bestuurder de vereniging slechts met medewerking van een of meer anderen mag vertegenwoordigen.

3. Bevoegdheid tot vertegenwoordiging die aan het bestuur of aan een bestuurder toekomt, is onbeperkt en onvoorwaardelijk, voor zover uit de wet niet anders voortvloeit.

4. De statuten kunnen ook aan andere personen dan bestuurders bevoegdheid tot vertegenwoordiging toekennen.

Artikel 46 wordt gelezen:

Artikel 46. De vereniging kan, voor zover uit de statuten niet het tegendeel voortvloeit, ten behoeve van de leden rechten bedingen en, voor zover dit in de statuten uitdrukkelijk is bepaald, te hunnen laste verplichtingen aangaan. Zij kan nakoming van bedongen rechten jegens en schadevergoeding aan een lid vorderen, tenzij dit zich daartegen verzet.

Artikel 48 wordt gelezen:

Artikel 48. 1. Het bestuur brengt op een algemene vergadering binnen zes maanden na afloop van het boekjaar, behoudens verlenging van deze termijn door de algemene vergadering, een jaarverslag uit over de gang van zaken in de vereniging en over het gevoerde beleid. Het legt de balans en de staat van baten en lasten met een toelichting ter goedkeuring aan de vergadering over. Deze stukken worden ondertekend door de bestuurders en commissarissen; ontbreekt de ondertekening van een of meer hunner, dan wordt daarvan onder opgave van redenen melding gemaakt. Na verloop van de termijn kan ieder lid van de gezamenlijke bestuurders in rechte vorderen dat zij deze verplichtingen nakomen.

2. De vereniging kan aan een accountant opdracht verlenen tot onderzoek van de stukken bedoeld in de tweede zin van lid 1; de deskundige gaat tevens na, of het jaarverslag, indien dat schriftelijk wordt uitgebracht, strijdig is met deze stukken. Hij brengt aan de algemene vergadering verslag van zijn bevindingen uit. Voor het overige is artikel 393, leden 2-4, van overeenkomstige toepassing.

3. Ontbreekt een raad van commissarissen en vindt het vorige lid geen toepassing, dan benoemt de algemene vergadering jaarlijks een commissie van ten minste twee leden die geen deel van het bestuur mogen uitmaken. De commissie onderzoekt de stukken bedoeld in de tweede zin van lid 1, en brengt aan de algemene vergadering verslag van haar bevinden uit.

Artikel 50 vervalt.

Het opschrift boven artikel 53 wordt gelezen:

TITEL 3

De coöperatieve vereniging en de onderlinge waarborgmaatschappij

Artikel 53 wordt gelezen:

Artikel 53. 1. De coöperatieve vereniging is een rechtspersoon die zich blijkens de statuten ten doel stelt in bepaalde stoffelijke behoeften van zijn

leden te voorzien krachtens overeenkomsten, anders dan van verzekering, met hen gesloten in het bedrijf dat hij te dien einde te hunnen behoeve uitoefent of doet uitoefenen.

2. De onderlinge waarborgmaatschappij is een rechtspersoon die zich blijkens de statuten ten doel stelt met zijn leden verzekeringsovereenkomsten te sluiten in het verzekeringsbedrijf dat hij te dien einde ten behoeve van zijn leden uitoefent.

3. De statuten van een coöperatieve vereniging kunnen haar veroorloven overeenkomsten als die welke zij met haar leden sluit, ook met anderen aan te gaan; hetzelfde geldt voor de statuten van een onderlinge waarborgmaatschappij waarbij iedere verplichting van leden of oud-leden om in de tekorten bij te dragen is uitgesloten.

4. Indien een coöperatieve vereniging of een onderlinge waarborgmaatschappij de in het vorige lid bedoelde bevoegdheid uitoefent, mag zij dat niet in een zodanige mate doen, dat de overeenkomsten met de leden slechts van ondergeschikte betekenis zijn.

5. De bepalingen van de vorige titel zijn, met uitzondering van artikel 26, op de coöperatieve vereniging en de onderlinge waarborgmaatschappij van toepassing, voor zover daarvan in deze titel niet wordt afgeweken.

Artikel 54 wordt gelezen:

Artikel 54. 1. Een coöperatieve vereniging en een onderlinge waarborgmaatschappij worden opgericht door een meerzijdige rechtshandeling bij notariële akte.

2. De naam van een coöperatieve vereniging moet het woord «coöperatief» bevatten, die van een onderlinge waarborgmaatschappij het woord «onderling» of «wederkerig». De naam van de rechtspersoon moet aan het slot de letters W.A., B.A. of U.A. overeenkomstig artikel 56 dragen.

Artikel 55 wordt als volgt gewijzigd:

a. In lid 1 worden de woorden «tegenover de vereffenaar» vervangen door: tegenover de rechtspersoon.

b. Aan het artikel wordt een lid toegevoegd, luidende:

5. Een lid of oud-lid is niet bevoegd tot verrekening van zijn schuld uit hoofde van dit artikel.

Artikel 56 wordt als volgt gewijzigd:

a. De tweede zin van lid 1 wordt vervangen door: De leden kunnen hierop slechts een beroep doen, indien de rechtspersoon aan het slot van zijn naam in het eerste geval de letters U.A. (uitsluiting van aansprakelijkheid), en in het tweede geval de letters B.A. (beperkte aansprakelijkheid) heeft geplaatst. Een rechtspersoon waarop de eerste zin niet is toegepast, plaatst de letters W.A. (wettelijke aansprakelijkheid) aan het slot van zijn naam.

b. In de eerste zin van lid 2 wordt «verenigingen» vervangen door: rechtspersonen.

c. De tweede zin van lid 2 vervalst.

Artikel 59 wordt als volgt gewijzigd:

a. In lid 1 wordt «verenigingsbesluit» vervangen door: besluit.

b. In lid 2 wordt «vereniging» vervangen door: rechtspersoon.

In **artikel 61**, onderdeel b, eerste zin, wordt «dertig jaren» vervangen door: tien jaren.

In **artikel 62** wordt tweemaal het woord «vereniging» vervangen door: maatschappij.

Het opschrift boven artikel 64 wordt gelezen:

TITEL 4

De naamloze vennootschap

Afdeling 1

Algemene bepalingen

De **artikelen 70 en 71** vervallen; ingevoegd wordt een nieuw artikel 71, luidende:

Artikel 71. 1. Wanneer de naamloze vennootschap zich krachtens artikel 18 omzet in een coöperatieve vereniging of onderlinge waarborgmaatschappij, wordt iedere aandeelhouder lid, tenzij hij de schadeloosstelling heeft gevraagd, bedoeld in lid 2. Op het besluit tot omzetting is artikel 100 van toepassing.

2. Na zulk een besluit kan iedere aandeelhouder die niet met het besluit heeft ingestemd, de vennootschap schadeloosstelling vragen voor het verlies van zijn aandelen. Het verzoek tot schadeloosstelling moet schriftelijk aan de vennootschap worden gedaan binnen één maand nadat zij aan de aandeelhouder heeft meegedeeld, dat hij deze schadeloosstelling kan vragen. De mededeling geschiedt op de zelfde wijze als de oproeping tot een algemene vergadering.

3. Bij gebreke van overeenstemming wordt de schadeloosstelling bepaald door een of meer onafhankelijke deskundigen, ten verzoeken van de meest gereede partij te benoemen door de rechtbank bij de machtiging tot omzetting of door haar president. De artikelen 351 en 352 zijn van toepassing.

Artikel 72 wordt gelezen:

Artikel 72. 1. Wanneer een besloten vennootschap zich krachtens artikel 18 omzet in een naamloze vennootschap, worden aan de akte van omzetting gehecht:

a. een verklaring van Onze Minister van Justitie, waarop artikel 235 van toepassing is, dat hem van bezwaren tegen de omzetting en statutenwijziging niet is gebleken,

b. een verklaring van een deskundige als bedoeld in artikel 393, waaruit blijkt dat het eigen vermogen van de vennootschap op een dag binnen vijf maanden voor de omzetting ten minste overeen kwam met het gestorte en opgevraagde deel van het kapitaal.

2. Wanneer een coöperatieve vereniging of onderlinge waarborgmaatschappij zich krachtens artikel 18 omzet in een naamloze vennootschap, wordt ieder lid aandeelhouder. De omzetting kan niet geschieden zolang een lid nog kan opzeggen op grond van artikel 36 lid 4. Benevens de rechterlijke machtiging worden aan de akte van omzetting gehecht:

a. een verklaring van Onze Minister van Justitie, waarop artikel 68 van toepassing is, dat hem van bezwaren tegen de omzetting en statutenwijziging niet is gebleken,

b. een verklaring van een deskundige als bedoeld in artikel 393, waaruit blijkt dat het eigen vermogen op een dag binnen vijf maanden voor de omzetting ten minste het bedrag belooft van het gestorte deel van het geplaatste kapitaal volgens de akte van omzetting; bij het eigen vermogen mag de waarde worden geteld van hetgeen na die dag uiterlijk onverwijld na de omzetting op aandelen zal worden gestort,

c. de schriftelijke toestemming van ieder lid wiens aandelen niet worden volgestort door omzetting van de reserves van de rechtspersoon.

Artikel 80 lid 4 wordt gelezen:

4. De aandeelhouder en, in het geval van artikel 90, de voormalige aandeelhouder zijn niet bevoegd tot verrekening van hun schuld uit hoofde van dit artikel.

Artikel 84 wordt gelezen:

Artikel 84. De vereffenaar van een naamloze vennootschap en, in geval van faillissement, de curator zijn bevoegd tot uitschrijving en inning van alle nog niet gedane stortingen op de aandelen, onverschillig hetgeen bij de statuten daaromtrent is bepaald.

De tweede zin van **artikel 85** lid 1 wordt gelezen: Daarin worden tevens de namen en adressen opgenomen van hen die blijkens mededeling aan de vennootschap een recht van vruchtgebruik of een pandrecht op die aandelen hebben, met vermelding of hun het stemrecht of de rechten van een certificaathouder toekomen.

Artikel 86 wordt gelezen:

Artikel 86. 1. Voor de levering tot overdracht van een aandeel op naam is vereist een daartoe bestemde akte, alsmede afgifte van die akte of van een notarieel of door de vervreemder gewaarmerkt afschrift of uittreksel daarvan aan de vennootschap.

2. Indien voor het aandeel een aandeelbewijs is afgegeven, kunnen de statuten bepalen dat voor de levering bovendien afgifte van dat aandeelbewijs aan de vennootschap is vereist. Het vereiste geldt niet, indien het aandeelbewijs is verloren, ontvreemd of vernietigd en het niet volgens de statuten kan worden vervangen.

3. Voordat de vennootschap een haar in verband met de levering afgegeven aandeelbewijs aan de verkrijger geeft, plaatst zij daarop een aantekening waaruit de levering blijkt. Zij kan het stuk ook vervangen door een nieuw aandeelbewijs ten name van de verkrijger.

4. De vennootschap kan verlangen dat haar schriftelijk de titel wordt medegedeeld; bedingen die voor haar niet van belang zijn, behoeven niet te worden opgenomen. Is van de titel een akte opgemaakt, dan geschiedt de mededeling in de vorm van afgifte van een notarieel of door de vervreemder gewaarmerkt afschrift of uittreksel.

5. Op de levering van vruchtgebruik en van pandrecht op een aandeel op naam zijn de leden 1 eerste zin, 2, 3 eerste zin en 4 van overeenkomstige toepassing. Een pandrecht kan ook worden gevestigd zonder afgifte van de in de leden 1 en 2 genoemde stukken; alsdan is artikel 3.9.2.3 van overeenkomstige toepassing, waarbij afgifte overeenkomstig dit artikel in de plaats treedt van de in lid 3 van dat artikel bedoelde mededeling.

Vóór de tekst van **artikel 87** komt het cijfer «1» te staan; aan die bepaling wordt een zin toegevoegd, luidende: Hetzelfde geldt voor de toedeling van aandelen uit een gemeenschap.

Na lid 1 wordt een nieuw lid opgenomen, luidende:

2. Bepalingen in de statuten omtrent de overdraagbaarheid van aandelen gelden niet, indien de houder krachtens de wet tot overdracht van zijn aandeel aan een andere houder verplicht is.

Aan **artikel 89** wordt een lid toegevoegd, luidende:

6. Indien het pandrecht overeenkomstig de tweede zin van artikel 86 lid 6 is gevestigd, komen rechten volgens dit artikel de pandhouder eerst toe na de afgifte overeenkomstig artikel 86 leden 1 en 2.

De tweede zin van **artikel 90** lid 1 komt te luiden:

Het bestuur kan te zamen met de raad van commissarissen de vorige aandeelhouder bij authentieke of geregistreerde onderhandse akte van verdere aansprakelijkheid ontslaan; in dat geval blijft de aansprakelijkheid niettemin bestaan voor stortingen, uitgeschreven binnen een jaar na de dag waarop de authentieke akte is verleden of de onderhandse is geregistreerd.

Artikel 91 vervalt.

Artikel 94a, lid 4, laatste zin, vervalt; aan het artikel wordt een lid toegevoegd, luidende:

5. De inbrengende rechtspersoon en alle in lid 3 onder d bedoelde schuldeisers kunnen de kantonrechter van de woonplaats van de vennootschap verzoeken, een bewind over de vorderingen in te stellen, strekkende tot hun voldoening daarvan uit de krachtens lid 3 onder d ter beschikking gestelde bedragen. Voor zover nodig, zijn de bepalingen van de Faillissementswet omtrent de verificatie van vorderingen en de vereffening van overeenkomstige toepassing. Een schuldeiser kan zijn vordering niet met een schuld aan een inbrengende rechtspersoon verrekenen. Over de vorderingen kan slechts onder de last van het bewind worden beschikt en zij kunnen slechts onder die last worden uitgewonnen, behalve voor schulden die voortspruiten uit handelingen welke door de bewindvoerder in zijn hoedanigheid zijn verricht. De kantonrechter regelt de bevoegdheden en de beloning van de vereffenaar; hij kan zijn beschikking te allen tijde wijzigen.

Lid 7 van **artikel 105** wordt gelezen:

7. De statuten kunnen bepalen dat de vordering van een aandeelhouder niet door verloop van vijf jaren verjaart, doch eerst na een langere termijn vervalt. Een zodanige bepaling is alsdan van overeenkomstige toepassing op de vordering van een certificaat van een aandeel op de aandeelhouder.

Artikel 119 vervalt.

Artikel 130 wordt gelezen:

Artikel 130. 1. Het bestuur vertegenwoordigt de vennootschap, voor zover uit de wet niet anders voortvloeit.

2. De bevoegdheid tot vertegenwoordiging komt mede aan iedere bestuurder toe. De statuten kunnen echter bepalen dat zij behalve aan het bestuur slechts toekomt aan een of meer bestuurders. Zij kunnen voorts met werking ten opzichte van de wederpartij bepalen dat een bestuurder de vennootschap slechts met medewerking van een of meer anderen mag vertegenwoordigen.

3. Bevoegdheid tot vertegenwoordiging die aan het bestuur of aan een bestuurder toekomt, is onbeperkt en onverantwoordelijk, voor zover uit de wet niet anders voortvloeit.

4. De statuten kunnen ook aan andere personen dan bestuurders bevoegdheid tot vertegenwoordiging toekennen.

Artikel 164 lid 3 wordt gelezen;

3. Het ontbreken van de goedkeuring van de raad van commissarissen op een besluit als bedoeld in lid 1 tast de vertegenwoordigingsbevoegdheid van bestuur of bestuurders niet aan.

Afdeling 7, bevattende de **artikelen 166–174**, vervalt.

Het opschrift boven artikel 175 wordt gelezen:

TITEL 5

De besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid

Afdeling 1

Algemene bepalingen

De artikelen 181 en 182 vervallen; ingevoegd wordt een nieuw artikel 181, luidende:

Artikel 181. 1. Wanneer de besloten vennootschap zich krachtens artikel 18 omzet in een coöperatieve vereniging of onderlinge waarborgmaatschappij, wordt iedere aandeelhouder lid, tenzij hij de schadeloosstelling heeft gevraagd, bedoeld in lid 2. Op het besluit tot omzetting is artikel 209 van toepassing.

2. Na zulk een besluit kan iedere aandeelhouder die niet met het besluit heeft ingestemd, de vennootschap schadeloosstelling vragen voor het verlies van zijn aandelen. Het verzoek tot schadeloosstelling moet schriftelijk aan de vennootschap worden gedaan binnen één maand nadat zij dit aan de aandeelhouder heeft meegedeeld. De mededeling geschiedt op de zelfde wijze als de oproeping tot een algemene vergadering.

3. Bij gebreke van overeenstemming wordt de schadeloosstelling bepaald door een of meer onafhankelijke deskundigen, ten verzoeken van de meest gereede partij te benoemen door de rechtbank bij de machtiging tot omzetting of door haar president. De artikelen 351 en 352 zijn van toepassing.

Artikel 183 wordt gelezen:

Artikel 183. 1. Wanneer een naamloze vennootschap zich krachtens artikel 18 omzet in een besloten vennootschap, worden aan de akte van omzetting gehecht:

a. een verklaring van Onze Minister van Justitie, waarop artikel 179 van toepassing is, dat hem van bezwaren tegen de omzetting en statutenwijziging niet is gebleken,

b. een verklaring van een deskundige als bedoeld in artikel 393, waaruit blijkt dat het eigen vermogen van de vennootschap op een dag binnen vijf maanden voor de omzetting ten minste overeen kwam met het gestorte en opgevraagde deel van het kapitaal volgens de akte van omzetting.

2. Wanneer een coöperatieve vereniging of onderlinge waarborgmaatschappij zich krachtens artikel 18 omzet in een besloten vennootschap, wordt ieder lid aandeelhouder. De omzetting kan niet geschieden zolang een lid nog kan opzeggen op grond van artikel 36 lid 4. Benevens de rechterlijke machtiging worden aan de akte van omzetting gehecht:

a. een verklaring van Onze Minister van Justitie, waarop artikel 179 van toepassing is, dat hem van bezwaren tegen de omzetting en statutenwijziging niet is gebleken,

b. een verklaring van een deskundige als bedoeld in artikel 393, waaruit blijkt dat het eigen vermogen op een dag binnen vijf maanden voor de omzetting ten minste het bedrag belooft van het gestorte deel van het geplaatste kapitaal volgens de akte van omzetting; bij het eigen vermogen mag de waarde worden geteld van hetgeen na die dag uiterlijk onverwijld na de omzetting op aandelen zal worden gestort,

c. de schriftelijke toestemming van ieder lid wiens aandelen niet worden volgestort door omzetting van de reserves van de rechtspersoon.

Artikel 191 lid 3 wordt gelezen:

3. De aandeelhouder en, in het geval van artikel 199, de voormalige aandeelhouder zijn niet bevoegd tot verrekening van hun schuld uit hoofde van dit artikel.

Artikel 193 wordt gelezen:

Artikel 193. De vereffenaar van een vennootschap en, in geval van faillissement, de curator, zijn bevoegd tot uitschrijving en inning van alle nog niet gedane stortingen op de aandelen, onverschillig hetgeen bij de statuten daaromtrent is bepaald.

Artikel 194. De tweede zin van lid 1 wordt gelezen: Daarin worden tevens de namen en adressen opgenomen van hen die blijkens mededeling aan de vennootschap een recht van vruchtgebruik of een pandrecht op aandelen hebben, met vermelding of hun het stemrecht of de rechten van een certificaathouder daarop toekomen.

Artikel 195 wordt als volgt gewijzigd:

Aan lid 7 wordt een zin toegevoegd, luidende: Hetzelfde geldt voor toedeling van aandelen uit een gemeenschap.

Aan het artikel wordt een lid toegevoegd, luidende:

8. Bepalingen in de statuten omtrent overdraagbaarheid van aandelen gelden niet, indien de houder krachtens de wet tot overdracht van zijn aandeel aan een eerdere houder verplicht is.

Artikel 196 wordt gelezen:

Artikel 196. 1. Voor de levering tot overdracht van een aandeel is vereist een daartoe bestemde akte, alsmede afgifte van die akte of van een notarieel of door de vervreemder gewaarmerkt afschrift of uittreksel daarvan aan de vennootschap.

2. De vennootschap kan verlangen dat haar schriftelijk de titel wordt medegedeeld; bedingen die voor haar niet van belang zijn, behoeven niet te worden opgenomen. Is van de titel een akte opgemaakt, dan geschiedt de mededeling in de vorm van afgifte van een notarieel of door de vervreemder gewaarmerkt afschrift of uittreksel

3. Op de levering van vruchtgebruik van en van pandrecht op een aandeel zijn lid 1 en lid 2 van overeenkomstige toepassing. Een pandrecht kan ook worden gevestigd zonder de aldaar bedoelde afgifte; alsdan is artikel 3.9.2.3 van overeenkomstige toepassing, waarbij afgifte overeenkomstig dit artikel in de plaats treedt van de in lid 3 van dat artikel genoemde mededeling.

Aan **artikel 198** wordt een lid toegevoegd, luidende:

6. Indien het pandrecht overeenkomstig de tweede zin van artikel 196 lid 4 is gevestigd, komen de rechten volgens dit artikel de pandhouder eerst toe na de afgifte overeenkomstig artikel 196 lid 1.

De tweede zin van **artikel 199** lid 1 komt te luiden: Het bestuur kan te zamen met de raad van commissarissen de vorige aandeelhouders bij authentieke of geregistreerde onderhandse akte van verdere aansprakelijkheid ontslaan; in dat geval blijft de aansprakelijkheid niettemin bestaan voor stortingen, uitgeschreven binnen een jaar na de dag waarop de authentieke akte is verleden of de onderhandse is geregistreerd.

Artikel 200 vervalt.

Artikel 216 lid 7 wordt gelezen:

7. De statuten kunnen bepalen dat de vordering van een aandeelhouder niet door verloop van vijf jaren verjaart, doch eerst na een langere termijn vervalt. Een zodanige bepaling is alsdan van overeenkomstige toepassing op de vordering van de houder van een certificaat van een aandeel op de aandeelhouder.

Artikel 229 vervalt.

Artikel 240 wordt gelezen:

Artikel 240. 1. Behoudens wettelijke beperkingen vertegenwoordigt het bestuur de vennootschap.

2. De bevoegdheid tot vertegenwoordiging komt mede aan iedere bestuurder toe. De statuten kunnen echter bepalen dat zij behalve aan het bestuur slechts toekomt aan een of meer bestuurders. Zij kunnen voorts met werking ten opzichte van de wederpartij bepalen dat een bestuurder de vennootschap slechts met medewerking van een of meer anderen mag vertegenwoordigen.

3. Bevoegdheid tot vertegenwoordiging die aan het bestuur of aan een bestuurder toekomt, is onbeperkt en onvoorwaardelijk, voor zover uit de wet niet anders voortvloeit.

4. De statuten kunnen ook aan andere personen dan bestuurders bevoegdheid tot vertegenwoordiging toekennen.

Artikel 274 lid 3 wordt gelezen:

3. Het ontbreken van goedkeuring van de raad van commissarissen op een besluit als bedoeld in lid 1 tast de vertegenwoordigingsbevoegdheid van het bestuur of bestuurders niet aan.

Afdeling 7, bevattende de **artikelen 276–284**, vervalt.

Het opschrift boven **artikel 285** wordt gelezen:

TITEL 6

De stichting

Artikel 286 wordt als volgt gewijzigd:

a. In lid 4, onder c, wordt na het woord «benoeming» ingevoegd: en ontslag.

b. Aan lid 4 wordt na onderdeel d, waarin de punt gewijzigd wordt in een puntkomma, een onderdeel toegevoegd, luidende:

e. de bestemming van het overschot na vereffening van de stichting in geval van ontbinding, of de wijze waarop de bestemming zal worden vastgesteld.

In **artikel 289** lid 6, tweede zin, wordt na de woorden «de stichting» ingevoegd: bij aangetekende brief.

Artikel 290 vervalt.

Artikel 291 lid 2 wordt gelezen:

2. Slechts indien dit uit de statuten voortvloeit, zijn het bestuur en bestuurders bevoegd tot het aangaan van overeenkomsten tot verkrijging, vervreemding en bezwaring van registergoederen, en tot het aangaan van overeenkomsten waarbij de stichting zich als borg of hoofdelijk medeschuldenaar verbindt, zich voor een derde sterk maakt of zich tot zekerheidstelling voor een schuld van een ander verbindt. De statuten kunnen een bevoegdheid van het bestuur of van een bestuurder tot het verrichten van deze handelingen met werking tegenover de wederpartij beperken en aan voorwaarden binden.

Artikel 292 wordt gelezen:

Artikel 292. 1. Het bestuur vertegenwoordigt de stichting, voor zover uit de wet niet anders voortvloeit.

2. De statuten kunnen de bevoegdheid tot vertegenwoordiging bovendien toekennen aan een of meer bestuurders. Zij kunnen met werking ten opzichte van de wederpartij bepalen dat een bestuurder de stichting slechts met medewerking van een of meer anderen mag vertegenwoordigen.

3. Bevoegdheid tot vertegenwoordiging die aan het bestuur of aan een bestuurder toekomt, is onbeperkt en onvoorwaardelijk, voor zover uit de wet niet anders voortvloeit.

4. De statuten kunnen ook aan andere personen dan bestuurders bevoegdheid tot vertegenwoordiging toekennen.

De eerste zin van lid 2 van **artikel 294** wordt gelezen: De rechtbank wijkt daarbij zo min mogelijk van de bestaande statuten af; indien wijziging van het doel noodzakelijk is, wijst zij een doel aan dat aan het bestaande verwant is.

In lid 3 van het artikel wordt «artikel 19 van dit Boek» vervangen door: artikel 21.

Artikel 295 wordt gelezen:

Artikel 295. Een besluit tot wijziging van de statuten kan te allen tijde op verzoek van de stichting, van een belanghebbende of op vordering van het openbaar ministerie door de rechtbank worden vernietigd, indien de

wijziging tot gevolg heeft dat de stichting kan worden ontbonden op een grond als bedoeld in de artikelen 21 of 301 lid 1, en die wijziging niet tot omzetting leidt. Overigens zijn artikel 15 leden 3 en 4 en artikel 16 van toepassing.

In **artikel 296** wordt de zinsnede «in artikel 301 lid 1 onder a of b of in artikel 19 van dit Boek» vervangen door: in artikel 21 of 301 onder a.

Artikel 300 vervalt.

Artikel 301 wordt gelezen:

Artikel 301. 1. De rechtbank ontbindt de stichting op verzoek van een belanghebbende of op vordering van het openbaar ministerie, indien:

- a. het vermogen van de stichting ten enenmale onvoldoende is voor de verwezenlijking van haar doel, en de mogelijkheid dat een voldoende vermogen door bijdragen of op andere wijze in afzienbare tijd zal worden verkregen, in hoge mate onwaarschijnlijk is;
- b. het doel der stichting is bereikt of niet meer kan worden bereikt, en wijziging van het doel niet in aanmerking komt.

2. De rechtbank kan ook ambtshalve de stichting ontbinden tegelijk met de afwijzing van een verzoek of vordering als bedoeld artikel 294.

In **artikel 302** wordt de zinsnede «nietigverklaring van een wijziging van de statuten» vervangen door: vernietiging van een besluit tot wijziging van de statuten.

In **artikel 348** lid 1 wordt «zij» vervangen door: hij.

In **artikel 350** lid 2 wordt «zij» vervangen door: hij.

De Titels 6, 7 en 8 worden vernummerd tot onderscheidenlijk 7, 8 en 9.

ARTIKEL III

Onze Minister van Justitie kan de nummering van de artikelen van de titels 2–5 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek wijzigen. Alsdan doet hij de gehele vernummerde tekst van de titels waarin is vernummerd, in het Staatsblad plaatsen.

ARTIKEL IV

Onze Minister van Justitie kan deze wet en andere gedeelten van de invoeringswetgeving betreffende de Boeken 3, 5 en 6 van het nieuwe Burgerlijk Wetboek splitsen en samenvoegen tot de Invoeringswet Boeken 3, 5 en 6 van het nieuwe Burgerlijk Wetboek, zulks met de daartoe nodige vernummering.

ARTIKEL V

1. De bepalingen van deze wet treden in werking op door Ons te bepalen tijdstippen.
2. Deze wet kan worden aangehaald als Invoeringswet Boeken 3, 5 en 6 nieuw B.W. (zesde gedeelte).

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Justitie,